

En skiss att utveckla

Ett välskött skolsystem

Barn- och utbildningsnämndens plattform för styrning och ledning av Timrå skolsystem

2017 – 2022

Innehåll

<u>BARN OCH UTBILDNINGSNÄMNDENS UPPDRAG</u>	3
NÄMNDENS MÅL FÖR TIMRÅ SKOLSYSTEM	3
<u>ETT VÄLSKÖTT SKOLSYSTEM</u>	4
KÄNNETECKEN PÅ EN VÄLSKÖTT ORGANISATION	4
SYSTEMATISKT KVALITETSARBETE	4
<u>BÄRANDE PRINCIPER FÖR LEDNING OCH STYRNING INOM TIMRÅ SKOLSYSTEM</u>	5
<u>FÖRVALTNINGSCHFENS UPPDRAG</u>	6
<u>SKOLLEDARENS UPPDRAG</u>	7
<u>HUVUDMANNENS SYSTEMATISKA KVALITETSARBETE</u>	8
FÖLJA UPP	8
ANALYSERA, REFLEKTERA OCH DRA LÄRDOMAR	9
PLANERA OCH GENOMFÖRA	9
SYSTEMATISKT KVALITETSARBETE PÅ ENHETSnivå	9
<u>BEGREPPSORDLISTA I TIMRÅ SKOLSYSTEM</u>	10

Barn och utbildningsnämndens uppdrag

Kommunfullmäktige ska utse en nämnd som fullgör uppgifterna enligt skollagen (kap 2, § 2). Barn- och utbildningsnämndens roll är att, på uppdrag av kommunfullmäktige, vara huvudman och ägare av Timrå kommuns skolsystem.

Uppdraget är att utveckla och vårda skolsystemet så att det är och förblir organisatoriskt välskött och att barn och elever får en utveckling i enlighet med skollag, läroplaner och nämndens plattform för styrning och ledning.

Nämnden

- fastställer den långsiktiga inriktningen för verksamheten i form av en plattform för styrning och ledning
- följer tillsammans med förvaltningschefen systematiskt upp
 - a) att barn och elever når utbildningens mål
 - b) att enheterna bibehåller och utvecklar en välskött organisation
 - c) att läroplanernas värdegrund och uppdrag (kap 1), övergripande mål och riktlinjer (kap 2) samt relevanta delar av skollagen är synliga i verksamhetsidé och arbetsprocesser
- analyserar, reflekterar och lär av uppföljningens resultat tillsammans med förvaltningschefen och anpassar förutsättningarna för skolenheterna och skoledarna så att de kan leva upp till skollag och läroplaner
- tar årligen fram en verksamhetsplan med mål och satsnings-/fokusområden

Nämndens mål för Timrå skolsystem

Varje barn och elev i Timrå förskolor och skolor

- är trygg, trivs och har studiero
- utvecklar sina förmågor och kunskaper varje dag och ser koppling till omvärld och framtid
- kommer att nå målen i alla ämnen
- har inflytande över sitt eget lärande och är delaktig i skolans aktiviteter
- förstår och omfattar vårt samhälles demokratiska värderingar

Varje enhet i Timrå skolsystem

- Har en av huvudmannen godkänd, dokumenterad och välfungerande plattform som leder till att kommunala styrdokument, skollag och läroplan efterlevs. Plattformen beskriver verksamhetsidé, kärnvärden, arbetsprocesser, positioner och ansvarsfördelning samt rutiner för systematisk uppföljning och utveckling.
- Är en välskött organisation med god psykosocial arbetsmiljö och med ekonomi i balans.

Ett välskött skolsystem

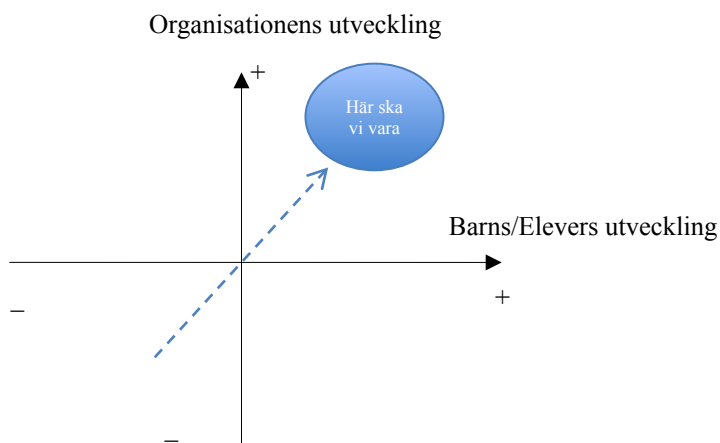
En förutsättning för att förtroendevalda i Barn- och utbildningsnämnden ska kunna följa upp att kommunala styrdokument, skollagen och läroplaner efterföljs och att barnen och eleverna når utbildningens mål är att hela Timrå skolsystem är välskött. Först när nämnden, förvaltningen och varje skolenhet har en tydlig inriktning, tydliga arbetsprocesser och en tydlig organisation, blir systematiskt kvalitetsarbete effektivt. En välskött organisation utgör en god organisatorisk och psykosocial arbetsmiljö.

Kännetecknen på en välskött skolorganisation

En välskött organisation är fokuserad och dynamisk. Den genomsyras av tillsammansarbete, engagemang och öppenhet. Den är vad den säger att den vill vara, vet hur verksamheten går och förbättrar ständigt sin kvalitet. En välskött organisation uppvisar över tid goda kunskaps- och värdegrundsresultat och har en välskött ekonomi. Den skapar nytta för barn och elever, medarbetare, samhälle och ägare.

Systematiskt kvalitetsarbete

Syftet med systematiskt kvalitetsarbete är att nämnd, förvaltning och skolenheter ska tänka igenom och utveckla vårt sätt att arbeta och organisera oss i syfte att öka kvaliteten och måluppfyllelsen för barnen och eleverna. Systematiskt kvalitetsarbete har därför fokus på att utveckla organisationens förmåga att leverera utbildningskvalitet.

En välskött organisation är en garanti för att barnen och eleverna får de bästa förutsättningar att nå utbildningens mål.

Bärande principer för ledning och styrning inom Timrå skolsystem

Det är i skolenheterna som skolutveckling sker och som värde för barn och elever skapas. Läraren är den viktigaste resursen för att barn och elever ska nå målen. För att en lärare ska kunna vara professionell behöver verksamheten vara väl organiserad och strukturerad.

Skolledaren är den viktigaste ledningsresursen för att utveckla och bibehålla en organisation som är väl organiserad och strukturerad med en organisatorisk och psykosocial arbetsmiljö som stödjer det professionella arbetet.

Ledning och styrning vilar på följande principer

- Långsiktighet och värde för barn och elever präglar alla beslut och åtgärder rörande verksamheten
- Beslut vilar på en väl underbyggd kunskap om barnens/elevernas utveckling, förtroendet med skollag och läroplaner samt kännedom om beprövad erfarenhet och aktuell forskning
- Uppföljning, analys och reflektion föregår planering och genomförande av verksamhet
- Ledarskap utövas på systemteoretisk grund, d.v.s:
 - Situationer löses där de uppstår, beslut tas på den nivå de hör hemma och överläts inte på annan nivå.
 - Ansvar för överlämnade uppdrag och resurser utkrävs. Brister i förmåga kompenseras inte utan hanteras genom målinriktad utveckling eller avveckling.
- Kreativitet uppmuntras så att nya idéer kan prövas utan rädsla för misslyckande.
- Kommunikation och information om verksamheten är saklig, tydlig och transparent.

Förvaltningschefens uppdrag

Uppdraget är att utveckla och vårda skolsystemet så att det är och förblir välskött, där barn och elever får en utveckling i enlighet med skollag, läroplaner och nämndens plattform för styrning och ledning.

Förvaltningschefens roll är att *verkställa* det praktiska utvecklings- och ledningsarbetet.

Förvaltningschefen

- Bevakar att skolstrukturen är ändamålsenlig och har dialog med nämnden om förändringar.
- Rekryterar, utvecklar och avvecklar skolledare så att varje skolenhet har ledare som fyller den definierade skolledarpositionen.
- Ansvarar för att enhetens plattform för en välskött organisation har den kvalitet som ägaren/nämnden anser att en skola i Timrå skolsystem ska ha.
- Leder och handleder skolledarna i deras uppdrag att utveckla och därefter bibehålla en välskött organisation
- Dimensionerar och organiserar koncerngemensamma resurser och stöd
- Följer systematiskt upp
 - a) att barn och elever utvecklar sina kunskaper och når utbildningens mål
 - b) att enheterna utvecklar och bibehåller en välskött organisation
 - c) att läroplanernas värdegrund och uppdrag (kap 1), övergripande mål och riktlinjer (kap 2) samt relevanta delar av skollagen är synliga i verksamhetsidé och arbetsprocesser
- Analyserar, reflekterar och drar slutsatser av uppföljningens resultat
- Genomför sådana åtgärder som ligger i förvaltningschefens roll att hantera
- Föreslår sådana åtgärder som nämnden har att hantera och besluta om
- Tar årligen fram underlag till nämndens verksamhetsplan med mål och satsnings-/fokusområden
- Har kontinuerliga dialoger med nämnden för information och för beslut som rör skolsystemets förutsättningar

Skolledarens uppdrag

Utifrån nationella styrdokument och nämndens plattform är skolledarens uppdrag att utveckla och leda en enhet så att den är välskött med en god organisatorisk och psykosocial arbetsmiljö

- där medarbetare arbetar tillsammans
- där varje medarbetare kan vara professionell i sin position
- där alla barn och elever når utbildningens mål

Skolledaren

- utvecklar och etablerar enhetens plattform för en välskött organisation (verksamhetsidé, kärnvärden och arbetsprocesser, organisera verksamheten i ansvarsområden, definiera positioner samt utforma rutiner för systematisk uppföljning och utveckling).
- rekryterar, utvecklar och avvecklar medarbetare så att varje position är bemannad med personer som har den förmåga som positionen kräver
- ser till att enheten systematiskt följer upp barnens/elevernas utveckling och vidtar de åtgärder som behövs för att höja utbildningens kvalitet så att varje elev når utbildningens mål
- kan komma att medverka i förvaltningsgemensamma uppgifter

Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete

Varje barn/elev i Timrå skolsystem

- är trygg, trivs och har studiero
- utvecklar sina förmågor och kunskaper varje dag och ser koppling till omvärld och framtid
- kommer att nå målen i alla ämnen
- har inflytande över sitt eget lärande och är delaktig i skolans aktiviteter
- förstår och omfattar vårt samhälles demokratiska värderingar

Följa upp

Uppföljning är grunden för allt systematiskt kvalitetsarbete. Huvudmannen måste få en korrekt bild av hur det går i förhållande till sitt uppdrag och sina mål för att kunna anpassa förutsättningarna för verksamheten.

Huvudmannen följer upp:

Barnens och elevernas utveckling och upplevelse av skolan

- trygghet och trivsel
- studiero
- utvecklar sina förmågor och kunskaper varje dag och ser koppling till omvärld och framtid
- kunskapsutveckling i förhållande till utbildningens mål
- inflytande över eget lärande och delaktighet i skolans aktiviteter
- normer och värden

Ovanstående uppdelat på skolform, kön, årskurs och ämne (där det är relevant) och nyanlända

Skolenhetens utveckling

- Att enhetens plattform för välsköthet förstås och tillämpas i organisationen
- Att enheten är välskött med god organisatorisk och psykosocial arbetsmiljö
- Att skollagen efterföljs och har konkreta tillämpningar i enhetens processer och ansvarsfördelning
- Att läroplanen efterföljs och har konkreta tillämpningar i enhetens processer och ansvarsfördelning

Analysera, reflektera och lära

För att ett systematiskt kvalitetsarbete ska vara till nytta krävs det att tid avsätts för analys, reflektion och lärande innan planering för nästa steg sker

Den insamlade informationen från olika uppföljningar analyseras i syfte att se samband och förstå hur eventuella åtgärder ska utformas. Analysen avser de olika skolformerna som helhet och avser inte enskilda barn/elever. I analysen undersöks hur ett antal dimensioner som huvudmannen har ansvar att beakta, påverkar enheternas resultat, bland annat

- hur välskötta – inre struktur och kvalitet - enheterna är
- ekonomi/resursfördelning
- skolstruktur – antal och storlek på skolenheter
- samhällsförändringar

Planera resp. genomföra

De utvecklingsbehov som framkommer i analysen prioriteras och genomförs så att kvalitet och måluppfyllelse ständigt förbättras. På huvudmannanivå dokumenteras detta i verksamhetsplanen.

Systematiskt kvalitetsarbete på enhetsnivå

På en enhet är kvalitetsarbetet ständigt pågående eftersom varje dag, vecka och termin har stor betydelse för barnets/elevens utveckling. Inom enhetens årliga systematik görs mer omfattande analyser. De ger underlag för att prioritera utvecklingsinsatser på enhetsnivå. Dessa dokumenteras i en strategisk utvecklingsplan för det kommande året.

Kvalitetsarbetet på enheterna ska dessutom involvera medarbetare, barn/elever och deras vårdnadshavare. Skolledaren ansvarar för att kvalitetsarbetet på enhetsnivå genomförs enligt skollagen kap 4, § 3-6.

Begreppsordlista i Timrå skolsystem

Plattform för en välskött organisation betyder i detta dokument en beskrivning av verksamhetsidé, kärnvärden, arbetsprocesser, verksamhetens organisation (ansvarsområden och positioner) samt rutiner för systematisk uppföljning och utveckling

Kärnvärden är de värden som organisationen bestämt ska känneteckna verksamheten – alltid.

Välskött är ett begrepp för organisationskvalitet och betyder i korthet ordning och reda i ekonomi, arbetsprocesser, ansvarsfördelning och kvalitetsarbete. En välskött organisation är garanten för att långsiktig och hållbar nytta skapas för barn/elever, för medarbetare, för samhälle och för ägare.

Position betyder; en roll i organisationssystemet som måste finnas för att verksamhetsidén ska förverkligas.

Positioner definieras med syfte och huvudaktiviteter och ska ha en tydlig koppling till verksamhetsidé, kärnvärden och arbetsprocesser. En position kan aldrig definieras med enbart aktiviteter eftersom aktiviteter inte säger någonting om positionens roll i helheten.

Arbetsprocesser betyder systematiskt länkade arbetsmoment i ett bestämt syfte och som upprepas om och om igen.

Syfte är en beskrivning av *vad som ska ha uppnåtts och för vem*. Synonymer till uppnås är resultat, ledande till, vad ska ha hänt. Syftet är aldrig att avsluta aktiviteter, att något är gjort. Syftet är alltid vad som uppnås genom aktiviteterna. En verksamhetsidé beskriver syftet med hela verksamheten, dvs vad organisationens alla processer och resurser ska leda till och för vem.

System betyder helhet (som reglerar sig själv) och som uppstår genom ett komplext nätverk av relationer mellan de delar som utgör systemet i fråga.

Systemteori är en tvärvetenskaplig vetenskap om helheter och deras beteende i relation till omvärlden.